ՊԱՅՐԸՆԻ ՅԻՇԱՏԱԿԸ ՓԱՌԱՒՈՐՈՒԱԾ

Վանքիս Յիշատակարաններուն մէջ պատմական պիտի մնայ պաշտօնական այցելութիւնը Անգլիոյ «Պայրընեան», «Բանաստեղծական» և «Որատեան» («Byron Society», «Poetry Society», «Horatian Society») ընկերութեանց խառն խումբին, շուրջ քսան հոգի, այր և կին, որոնք Մարտի 1ին առաւօտ Ս. Ղազար եկան այցելութեան, ընկերակցութեամբ Վենետկոյ պաշտօնական յարգելի անձնաւորութիւններու և լրագրողներու։

Անոնք կու գային ուխտաւորի մեծ յարգանքով Հայոց կղզին՝ ուր աւելի քան դար մը առաջ ապրած էր ու խորհած իրենց ցեղի հանճարեղ մէկ զաւակը, անցեալ դարու մեծագոյն քերթողներէն մին՝ Լորտ Պայրըն, և ուր ոչ միայն Արեւելքի հինաւուրց քաղաքակրթութեան մը ջահը կը տեսնէր բոցավառ, այլ և սիրած ու սորված էր Հայ դասական լեզուն։

Գրագէտ, բանաստեղծ և մատենագիր ուխտաւոր խումբը մեծ յարգանքով ընդունեցաւ Ուխտիս Հայրերէն Վանքի դռնուեցաւ Ուխտիս Հայրերէն Վանքի դրան վրայ՝ փոխանակութեամբ բարեկամական խօսքերու. ապա առաջնորդուեցաւ վանքին տաճարը, ուր հետաքրքրութեամբ և զմայլանքով դիտեցին Հայ ծիսի եկեղեցական մատեանները, արծաթեղէն սպասներն և թանկագին շուրջառ-շապիկները. յետոյ այցելեցին հետաքրքրութեամբ Գրատուն, Ձեռագրատուն, Թանգարան և հուսկ կանգ առին Լորտ Պայրընի սենեակը՝ ուր իսկապէս երկար ժամեր նստած խօսակցած էր Անգլիոյ զաւակը մեր Հայրերուն հետ, և շատ անգամ թերթափած հայ ձեռագիր և տպագիր գրքերու մէջ և իր անսանձ միտքը պահ մը սեւեռած հայ լեզուի ուսման. հոն՝ ուր յիշատակները կային այժ պահուն ցուցադրուած՝ իր հայերէն ստորագրութիւնը, ձեռագիրներ, և գործածած իրեղէններէն՝ գրիչ, կաղամար, դանակ ևն, որոնք բոլորն ալ այցելուներուն զուրգուրանքին յատուկ առարկայ դարձան։

Վանքին ուրիշ կարեւոր վայրերէն յետոյ առաջնորդուեցան տպարան. հոս ալ Հայ և օտար հրատարակութեանց քով իրենց սիրելի էր տեսնել Լորտ Պայրընի քերթուածները, թարգմանութիւններ, Անգլ – հայ բառարանը, նամակներ Ս. Ղազարէն գրուած, ևն։

Հուսկ գնացին ճաշարան՝ ուր իրենց ընծայեցինք արեւելեան վարդանոյշ և վանական ըմպելի մը, փոխադարձ մաղթանքի և շնորհակալութեան խօսքերով։

Մեկնելէն առաջ կատարեցին կղզիին շրջանը և պահ մը դադար առին «Լորտ Պայրընի ձիթենիներ»ուն տակ. անոնցմէ մէկ մէկ ճիւղ իւրաքանչիւրին՝ գեղեցիկ և հաճելի յիշատակ մ'եղաւ։

Խորին շնորհակալութեան զգացումներով, զոր յետոյ գրաւոր ալ ղրկեցին, մեկնեցան վանքէն մեծապէս ուրախ և անմոռաց յուշերով։

ԽՄԲ.

ԳՈՍ ԿԱՆ ԳՐԱԴԱՐԱՆ ГОС ... ZUUՌ-Арм ССР Ա. ՄՅԱՍՆԻԿՅ...

էջ

Մ. Երեցեան. — Ճշգումներ (Հայ դրամագիտութեան համար) Պրն. Կ. Յ. Բասմաջեանի «Հայկ. Ընդհ. Դրամագիտութիւն» երկի մասին 112

Հրաչ Քաչարենց. – «Արձակ էջեր և քերթուածներ» Արտաշէս Յարութիւնեանի . 115

Գիտական

Մխիթար քհնյ. Մուրատեան. — Սասնոյ բուսակը 89

Բրոֆ. Արմենակ Շաղոյեան. — Ուսուցութեան և գրահաշուի հայերէն հրատ. Ա. Ուսումնասիրութիւնը 92

Կենսագրական

Սմբատ–Բիւրատ. — Լեռնականի մը յուշատետրը (ինքնակենսագրութիւն) (շար.) . 82

Հայկական–արձագանգ

Խմբ. — Տիար Մ. Յ. Սեթ Պատուընկալ Հայ գիտնական 73

Ներկայ. — Թատերական ներկայացումներ Մուրատ–Ռափայէլեան Վարժարաններուն մէջ՝ Վենետիկ – Բարիզ . . . 126

Խմբ. — Պայրընի յիշատակը փառաւո– (ի Ս. Ղազար) 128

p.

M. Yéretzian. — Des corrections dans la «Numismatique Générale Arménienne» de Mr. G. J. Basmadjian) . . . 112

Hratch Katcharentz. — «Proses et poésies» (par Artachès Haroutiunian). . 115

Science

Prêtre M. Mouradian. — La Flore de Sassoun 89

Prof. A. Shaw. — The first printed Armenian treatise on Arithmetic and Algebra (Read before the Amer. Assoc. etc., Texas, Mai 1, 1934) . . . 92

Biographie

Sembat Burat. — Les mémoires d'un montagnard (Autobiographie) (suite) . 82

Echos Arméniens

Réd. — Mr. Mesrob J. Seth - Armenian Scholar honoured (in «Star of India» N. 112 (1936) Calcutta) . . . 73

Présent. — Représentations théatrales dans les Collèges Moorat-Raphaël.-Venise-Sèvres (Paris) 126

Réd. — La mémoire de Lord Byron vénérée à St. Lazare (pélerinage de Sociétés des écrivains Anglais) . . . 128

ՇՆՈՐՀԱԿԱԼՈՒԹԵԱՄԲ ՍՏԱՑԱԾ ԵՆՔ

Վ. Աճառեան. — Յովհաննէս Թումանեան. Մարդը և Բանաստեղծը. Պոստոն, 1936, էջ 234 գ. 50 սէնթ.

Յ. Մանանդեան. — Հին Հայաստանի գլխաւոր ճանապարհները. — հր. Մելք. Ֆոնտի. Երեւան, 1936 էջ 278, գ. 10ռ.

Գարեգին Եպս. Տրապիզոնի. — Աշխարհի լոյսն ի Հայս. հտ. Ա. Տպ. Փարիզ, 1936, էջ 376 գ. 25 ֆր. կմ. 2 տոլար.

Գէորգ Արքեպս. Արսլանեան. — Գեղեցիկ ասացուածք. Գ. Կ. Պ. 1937, էջ 158, գ. 20 ֆր.

Mesrovb J. Seth. M. R. A. S. — Armenians in India, էջ. 629, գ. 15 շիլ.

Հ. Ներսէս Ակինեան. — Մովսէս Գ. Տաթեւացի. Ազգ. մատ. ՃԼԹ, տպ. Վիեննա, 1936, էջ 473, գ. գ. ֆր. 4.

— Եղիշէ վրդ. և իւր Պատմ. Հայոց պատերազմի. Բ. մաս. ՃԽ, էջ 401–806, գ. գ. ֆր. 4.

— Սիմէոն դպրի Լեհացւոյ Ուղեգրութիւն. ՃԽԱ, էջ 494, գ. գ. ֆր. 4.

Հ. Պօղոս Էսապալեան. — Տաճկանի Համաբարբառն և Հայերէն Աւետարաններու Ա. Թրգ.ը ՃԽԲ, էջ 126, գ. գ. ֆր. 1.

«Ալիք» (ժողովածու) «Ալիք» թերթի 5 ամեակի. 1931–1936, տպ. Թէհրան 1937, էջ 286, գ. 30 ֆր.

Խորին շնորհակալութեամբ ստացած ենք նաեւ Պրն. Թ. Ծատուրեանի ձեռքով «Համանկարատագիտական շինարար Միհրդատ Սենեքերիմեան մանկավարժ»ի կողմէն Կ. Գաբիկեանի «Եղեռնապատում»ը. տպ. 1924.

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՆ

ՊԵՆԻԴՈՅ ՄՈՒՍՍՈԼԻՆԻ

ՎԱՐՔ ԱՌՆԱԼՏԻ (ԵՂԲԱՅՐ ՄՈՒՍՍՈԼԻՆԻԻ)

Թրգմ. Հ. ԳՐԻԳՈՐ ՍԱՐԳՍԵԱՆ. տպ. 1937, մեծադիր, էջ 126, գինը՝ 1,50 Ֆր. զուից.

Թանկագին հատոր մը՝ ուր կարելի է տեսնել ամբողջ նկարագիրն և հոգեբանութիւնը քաղաքական մեծ մարդուն, ինչպէս նաեւ անոր քաղաքական – կրօնական – ընկերային յստակ գաղափարները։

Հ. ՍԱՀԱԿ Վ. ՏԷՐ-ՄՈՎՍԷՍԵԱՆ

Մուրատ-Ռափայէլեան Վարժարաններու Բարերարները եւ իրենց կտակները (համառօտ պատմութիւն, արտատպուած «Բազմավէպ»ի Մուրատ. Ռափ. Վրժ. նուիրուած բացառիկ թիւէն. 1936 Օգոստ.-Դեկտ.), տպ. 1937, էջ 96, գինը՝ 0,50 Ֆր. զուից։

FREDERIC FEYDIT
Diplômé de l'Ecole Nationale des Langues Orientales

GRAMMAIRE DE LA LANGUE ARMENIENNE MODERNE

DIALECTE OCCIDENTAL — **2e et 3e Année**

(Քերականութիւն՝ աշխարհաբար հայերէնը ֆրանսացիներուն սորվեցնելու համար)։

La présente grammaire est destinée plus spécialement à des élèves qui ont déjà quelques connaissances de morphologie arménienne et veulent approfondir un peu l'étude de la langue.

(1936) Pag. 205. Prix 4 frs. Suisses

Հ. ԲԱՐՍԵՂ Վ. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

ԵՐԿՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱՅ ԿՐԹԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՒՆԷՈՒԹԻՒՆ

ՎԵՆԵՏԻԿՈՅ ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՄԻԱԲԱՆՈՒԹԵԱՆ

ՀՐՏ. ՄՈՒՐԱՏ-ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ Ա. ՀԱՐԻՒՐԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ. 1836-1936

Հատոր Ա. 1746-1901, էջ 187, գին՝ 3. Ֆր. Զ.

ԱՐԱՄ ԵՐԵՄԵԱՆ

ՌՈՒՍԱՀԱՅ ԹԱՏՐՈՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Սկզբից մինչեւ 70-ական թուականը – Պատմա – քննադատական տեսութիւն (Պատկերազարդ)

Ա. Հատոր, էջ 754, գին՝ 4,50 Ֆր. Զ. Տպ. 1936

Ի ՄՕՏՈՅ ԼՈՅՍ ԿԸ ՏԵՍՆԵՆ

ՀԱՅՈՒՀԻՆ ՊԱՏՄՈՒԹԵԱՆ ԱՌՋԵՒ

Գրեց Հ. ՎԱՐԴԱՆ Վ. ՀԱՑՈՒՆԻ

Պատկերազարդ, հետաքրքրական գործ ամէն հայ ընտանիքի համար, որ կը նկարագրէ հայ կնոջ կեանքը իր ընտանեկան ու ընկերական շրջանակի մէջ, պատմական պայմաններու լոյսին տակ. կը բանէ շուրջ 450 էջ, 8 Ֆր. զուից։

ԿԱՐԳԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ ՀԱՍԱՐԱԿԱՑ ԱՂՕԹԻՑ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑՒՈՅ

Համեմատ նոյնութեամբ 1898ի տպագրութեան, էջ 1238 + Ւ. գինը՝ 23 Ֆր.